

Sygn. akt I C 396/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 stycznia 2013 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Bożena Chłopecka

Protokolant: stażysta Agnieszka Makowiecka

po rozpoznaniu w dniu 20 grudnia 2012 roku w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa L. K., Z. K., M. K.

przeciwko (...) S.A. z siedzibą w W.

o zadośćuczynienie i odszkodowanie

I. zasądza od (...) S.A. w W. na rzecz:

- 1) L. K. kwotę 50.000 zł. (pięćdziesiąt tysięcy złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 25 marca 2012r. do dnia zapłaty,
- 2) Z. K. kwotę 50.400 zł. (pięćdziesiąt tysięcy czterysta złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 25 marca 2012r. do dnia zapłaty,
- 3) M. K. kwotę 50.000 zł. (pięćdziesiąt tysięcy złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 25 marca 2012r. do dnia zapłaty,

II. w pozostałym zakresie powództwo oddała,

III. zasądza od (...) S.A. w W. solidarnie na rzecz L. K., Z. K., M. K. kwotę 9.971 zł. (dziewięć tysięcy dziewięćset siedemdziesiąt jeden złotych) z tytułu zwrotu kosztów postępowania sądowego, w tym wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 2.400 zł. (dwa tysiące czterysta złotych).

Sygn. akt I C 396/12

Uzasadnienie.

Pozwem z dnia 26 kwietnia 2012 roku powodowie L. K., Z. K. i M. K. wnieśli przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. o zasądzenie kwot po 50 000 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 25 marca 2012 roku do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia. Ponadto powód Z. K. wniósł o zasądzenie od pozwanego kwoty 400 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 25 marca 2012 roku do dnia zapłaty oraz kwoty 9 600 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty tytułem odszkodowania. Jednocześnie powodowie wnieśli o zasądzenie kosztów procesu wraz z kosztami zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu pozwu powodowie wskazali, iż dochodzą zapłaty wyżej wskazanych kwot w związku ze śmiercią ich ojca J. K. (1), który zmarł w wyniku wypadku. Sprawca wypadku był ubezpieczony u pozwanego.

W odpowiedzi na pozew z dnia 19 czerwca 2012 roku pozwany (...) S.A. w W. wniósł o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego. Pozwany podniósł, iż uznaje co do zasady swoją odpowiedzialność z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia. Jednakże pozwany uznał, że powodowie zawyżyli wysokość zadośćuczynienia oraz, że powód Z. K. nie wykazał wysokości szkody. Ponadto pozwany zakwestionował legitymację powoda Z. K. w zakresie dochodzenia odszkodowania na podstawie art. 446 § 3 k.c. (odpowiedź na pozew k. 48).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 21 czerwca 2011 roku miał miejsce wypadek komunikacyjny, którego sprawcą był S. K. posiadający ubezpieczenie OC posiadacza pojazdów mechanicznych w pozwanym (...). Sprawca potrafił przechodzącego przez przejście dla pieszych J. K. (1). Na skutek odniesionych obrażeń J. K. (1) zmarł w dniu 23 czerwca 2011 roku (okoliczność bezsporna).

J. K. (1) w chwili śmierci miał 89 lat. J. K. (1) do chwili wypadku, mimo podeszłego wieku cieszył się dobrym zdrowiem, był aktywną osobą. J. K. (1) był doktorem nauk medycznych, chirurgiem. Mieszkał wraz z żoną J. K. (2), którą troskliwie się opiekował. Zmarły tragicznie J. K. (1) był ojcem trzech synów L., Z. i M. K.. Rodzice powodów byli zgodnym małżeństwem przez ponad 60 lat. Cała rodzina była ze sobą zżyta. Najbliżsi byli dla siebie wsparciem, powodowie Z. i L. K. co tydzień mieli osobisty kontakt z rodzicami. Powód L. K. od pierwszego roku życia jest chory na cukrzycę, jego więź z ojcem była szczególna, ojciec czuwał nad jego zdrowiem. Powód M. K. mieszka na stałe w Australii. Gdy przyjeżdżał na święta do Polski mieszkał u rodziców. Bardzo często kontaktował się z rodzicami. Powód Z. K. jest lekarzem, bardzo cenił sobie możliwość konsultacji z ojcem w sprawach zawodowych. J. K. (1) oraz jego żona utrzymywali kontakty z dalszymi krewnymi, często odwiedzali ich M. W. (1) i J. J. (1). Powodowie pomimo, że w chwili śmierci ojca byli już dojrzałymi ludźmi bardzo dotkliwie odczuli nagłą stratę jednej z najbliższych im osób. Do chwili obecnej nie mogą pogodzić się ze stratą ojca, nie mogą pogodzić się z jego śmiercią, która była skutkiem tak tragicznych okoliczności. J. K. (1) nie odzyskał przytomności po wypadku, rodzina nie mogła się z nim pożegnać.

Po śmierci męża J. K. (2) załamała się, popadła w depresję, brała leki na uspokojenie, co negatywnie wpłynęło na jej fizyczny stan zdrowia. Wymagała wzmożonej opieki synów, potrzebowała codziennej pomocy przez kilka godzin. Powód Z. K. zatrudnił opiekunkę dla matki. W okresie od lipca 2011r. do stycznia 2012r. opiekunka otrzymywała wynagrodzenie w kwocie 1600 zł. miesięcznie. Matka powodów zmarła niespełna 6 miesięcy po śmierci męża (dowód: przesłuchanie powoda Z. K. k.85, nagranie – 00:28;33, przesłuchanie powoda L. K. k.85 , nagranie – 00:43:25, zeznania świadka M. W. (1) – k.85, nagranie 00:07:32, zeznania świadka J. J. (2) - k.85, nagranie 00:17:25, k-27).

Powód Z. K. poniósł koszty pogrzebu ojca, wynoszące łącznie 11 222,42 zł., na które to koszty składały się kwoty: 1 600 zł. tytułem usługi grabarskiej, 297,54 zł tytułem wydrukowania nekrologu w prasie, 9 324,88 zł tytułem obsługi pogrzebu (dowód: pisma – k. 42 – 45).

Powodowie wezwali pozwanego do zapłaty zadośćuczynienia i odszkodowania w piśmie z dnia 23 lutego 2012r. (k-39). W wyniku zgłoszenia szkody pozwany wypłacił powodowi Z. K. kwotę 10 822,42 złotych tytułem poniesionych kosztów pogrzebu (okoliczność bezsporna).

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił na podstawie dokumentów załączonych do akt sprawy których prawdziwości żadna ze stron nie kwestionowała oraz na podstawie zeznań świadków M. W. (2), J. J. (2) oraz przesłuchania w charakterze strony – powodów L. K. i Z. K..

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

W ocenie sądu powództwo o zadośćuczynienie podlegało uwzględnieniu w całości, natomiast powództwo w zakresie odszkodowania uwzględniono w części.

Podstawą rozstrzygnięcia w zakresie żądania zadośćuczynienia jest przepis art. 446 § 4 k.c., który to przepis przewiduje możliwość przyznania najbliższym członkom rodziny zmarłego odpowiedniej kwoty zadośćuczynienia pieniężnego za

doznaną krzywdę. Zdaniem sądu zebrane dowody ponad wszelką wątpliwość wykazują, iż powodów i ich ojca łączyła szczególna i niepowtarzalna więź. Nagła śmierć ojca powodów spowodowała bezpowrotną stratę osoby najbliższej w ich życiu i zerwanie bezpowrotnie więzi jakie łączą rodziców z dziećmi. Strata ojca wpłynęła także na stan zdrowia ich matki, która po tym tragicznym zdarzeniu wymagała wsparcia, jej stan zdrowia znacznie pogorszył się. W ocenie sądu śmierć J. K. (1) zapoczątkowała nieszczęśliwą dla powodów sekwencję zdarzeń, albowiem pozbawiona wsparcia męża matka powodów traciła siły witalne, nie chciała dłużej żyć, zmarła w niespełna pół roku po śmierci tragicznie zmarłego męża.

Wiadomym jest, iż zadośćuczynienie za doznaną krzywdę może jedynie złagodzić poczucie straty i cierpienia psychiczne. Strona pozwana zakwestionowała wysokość żądania zapłaty zadośćuczynienia twierdząc, iż żądana kwota jest zawyżona. Zdaniem sądu kwota 50.000 złotych nie jest kwotą zawyżoną. W ocenie Sądu żądana kwota tytułem zadośćuczynienia spełnia postulat kompensacyjnego charakteru zadośćuczynienia i uwzględnia rozmiar krzywdy, bólu i cierpienia jakich doznali powodowie w wyniku śmierci ich ojca oraz okoliczność, iż upływ czasu nie zatarł poczucia krzywdy.

Zgodnie z art. 446 § 1 k.c. jeżeli wskutek uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia nastąpiła śmierć poszkodowanego, zobowiązany do naprawienia szkody powinien zwrócić koszty leczenia i pogrzebu temu, kto je poniósł.

Odnosząc się do odszkodowania w kwocie 400 zł. za koszty pogrzebu, jakie poniósł powód Z. K. , to żądanie jest zasadne w całości. W aktach sprawy znajdują się faktury na łączną kwotę 11 222,42 złotych, pozwany wypłacił powodowi kwotę 10 822,42 złote.

Odnosząc się do żądania zapłaty odszkodowania na rzecz Z. K. za znaczne pogorszenie się sytuacji życiowej matki powodów, sąd uznał, iż w świetle zebranego materiału dowodowego powód nie wykazał przesłanek przyznania takiego odszkodowania. Mając na uwadze zgłoszone roszczenie podnieść należy, że roszczenie o odszkodowanie z art. 446 § 3 k.c. przechodzi na spadkobierców uprawnionego. Nie jest owo przejście zależne od tego, czy powództwo zostało wytoczone za jego życia. Spadkobiercy mogą otrzymać odszkodowanie tylko wtedy, gdyby przysługiwało ono uprawnionemu, jeśliby żył w chwili wyrokowania, i tylko w takim zakresie, jaki odpowiada szkodzie powstałej do dnia jego śmierci (por. uchwała składu 7 sędziów SN z dnia 26 października 1970 r., III PZP 22/70, OSNCP 1971, nr 7-8, poz. 120). W ocenie Sądu powództwo w tym zakresie nie zostało udowodnione. Powód Z. K. wywodzi żądanie z faktu zapewnienia matce J. K. (2) opieki po śmierci jej męża a ojca powoda. Zauważyć jednak należy, że umowa została podpisana przez J. K. (2), natomiast powód podnosi, iż to on pokrył koszty zatrudnienia opiekunki dla matki. Ponadto powód żąda zapłaty za 6 miesięcy świadczenia opieki, niemniej jednak nie przedstawił dokumentów w postaci rachunków, iż taka pomoc została wykonywana przez wskazanego w pozwie okres z miesięcznym wynagrodzeniem 1 600 złotych. Aby przyznać odszkodowanie wynikające z art. 446 § 3 k.c. należy ustalić czy pogorszenie doprowadziło do reperkusji majątkowych w sytuacji życiowej uprawnionego. Ponadto trzeba wskazać, że dla oceny czy żądanie odszkodowania bądź to samego uprawnionego, bądź to jego spadkobierców jest uzasadnione, sąd powinien ustalić dokładnie, jaka była sytuacja życiowa rodziny zmarłego poszkodowanego przed jego śmiercią oraz czy i o ile uległa ona w chwili wyrokowania pogorszeniu wskutek jego śmierci. W ocenie Sądu zgromadzony materiał dowodowy nie pozwala na ustalenie, że poniesione wydatki wpłynęły niekorzystnie na sytuację finansową uprawnionej J. K. (2) czy też jej spadkobierców. Należy też wskazać, że spadek po zmarłej J. K. (2) nabyli powodowie po 1/3 części, gdyby roszczenie byłoby zasadne, to nie mógł go dochodzić w całości tylko jeden ze spadkobierców.

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 482 k.c. i art. 455 k.c., od dnia 25 marca 2012 roku to jest jeden miesiąc po dacie doręczenia wezwania do dnia zapłaty. Sąd podziela przyjętą w orzecznictwie Sądu Najwyższego zasadę, iż (m.in.. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2011 roku w sprawie I PK 145/10) „(...) zadośćuczynienie, w rozmiarze, w jakim należy się ono wierzycielowi w dniu, w którym dłużnik ma je zapłacić (art. 455 k.c.), powinno być oprocentowane z tytułu opóźnienia (art. 481 § 1 k.c.) od tego dnia, a nie dopiero od daty zasądzenia odszkodowania (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 2000 r., II CKN 725/98, OSNC 2000, nr 9, poz. 158; z dnia 8 sierpnia 2001 r., I CKN 18/99, OSNC 2002 nr 5, poz. 64; z dnia 30 stycznia 2004 r., I CK 131/03, OSNC 2005 nr 2, poz. 40 i z dnia 16 lipca

2004 r., I CK 83/04, Monitor Prawniczy 2004 nr 16, s. 726). Obecnie funkcja kompensacyjna odsetek znów przeważa nad ich funkcją waloryzacyjną. W tej sytuacji zasądzanie odsetek od daty wyrokowania prowadziłoby w istocie do ich umorzenia za okres sprzed daty wyroku i byłoby nieuzasadnionym uprzywilejowaniem dłużnika, co mogłoby go skłaniać do jak najdłuższego zwlekania z opóźnionym świadczeniem pieniężnym, w oczekiwaniu na orzeczenie sądu, znoszące obowiązek zapłaty odsetek za wcześniejszy okres.”

O kosztach postępowania sąd orzekł jak w pkt III wyroku w oparciu o art. 100 zdanie drugie k.p.c., zgodnie z którym w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Sąd może jednak włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznacznej części swego żądania albo gdy określenie należnej mu sumy zależało od wzajemnego obrachunku lub oceny sądu.